

Háromszék a közösségi erdőgazdálkodás jegyében

Kádár Tibor Sándor – okl. erdőmérnök, erdőművelési műszaki vezető, Barót Magánerdészet

Háromszék erdőgazdálkodásának megismertetésében és megértésében elengedhetetlen tényező a tulajdonviszonyok ismerete és ezek történelmi háttere. A székelyföldi régióban jelenleg tizenöt magánerdészet és hét állami erdészet biztosítja az elengedhetetlen szakszolgáltatást.

Ennek célja, hogy az erdő a régió gazdasági tartópillérévé váljon és a tulajdonos közösségeknek hosszú távú és fenntartható fejlődést biztosítson. Hozzájáruljon a fiatalság elvándorlásának megállításához a munkahelyteremtéssel, a környezeti katasztrófák megelőzéséhez a klímaváltozás lokális hatásainak csökkentésével, ugyanakkor a turizmust, mint az erdő mellékszolgáltatásainak megteremtését is fejlessze, amelyet ugyancsak a közösség kell, hogy hasznosítson.

Ezek a magánerdészetek méreteikben (kezelt terület) nagyon különböznek, és szinte folyamatosan változnak, 8000–45 000 hektár közötti területtel. Háromszék erdeit hét magánerdészet és négy állami erdészet kezeli, itt az erdészetek kisebb méretűek, mint a szomszédos Csík, Gyergyó és Udvarhelyszéken, ahol 11 000–45 000 hektár közötti kezelt erdőterülettel rendelkeznek.

A jellemző hegyvidéki területek esetében az erdészetek kiterjedése el kell érje legalább a 7000 hektárt, amit a hatályos törvények tűznek ki (ugyanennek a törvénynek az értelmében erdőnek tekintendő a legalább 0,25 ha területen fekvő, legalább 10%-os borítást biztosító és felnőttkorban legalább 5 m magas fák összessége).

Érdekes adalék lehet az anyaországiaknak a nálunk használatos erdőalapbesorolás, mely nem minden esetben takarja az összes erdőterületet. Ez általában az üzemtervezett erdőkre vonatkozik és azon területek összességére, melyeknél a nyilvántartásokban a területhasználati mód erdőgazdálkodást határoz meg. Az erdőtervvel rendelkező, de mezőgazdasági hasznosításra előírt erdőterületek is részét képezik az erdőalapnak, annak ellenére, hogy itt a területhasználati mód megváltoztatása sokszor hosszú évekre elnyúlhat. Az erdő-

Jellegzetes háromszéki erdőtáj

alapon kívüli területek, ha teljesítik az erdő meghatározását, ugyancsak az erdőtvény hatálya alá esnek annak ellenére, hogy nem tartja számon őket a nemzeti erdőalap.

Egy magánerdészet elindításához a szükséges terület általában azon tulajdonosi kör adja össze, akiknek a bizalmát többé-kevésbé sikerült megszerezni, majd meg is tartani az erdészet szakközösségének. Az erdészetek összetett, erdőgondnoki és ágazati vezetői rendszerben működnek, általános felépíté-

sükre jellemző, hogy az erdészet igazgató mellett, az irodai és terepi személyzet a fahasználati ágazati vezetőből, a művelési és erdővédelmi műszaki vezetőkből áll.

A fahasználati vezető feladata főként a fahasználat, a SUMAL erdőhasználati információs rendszer vezetése, a vágástér engedélyeztetése, követése, majd a vágástér visszavétele. Kapcsolatot tart a vállalkozókkal és tulajdonosokkal, nyilvántartja a kezelt erdőterületeket.

Az erdőműveléssel foglalkozó kollé-

Háromszék mészkőrűlő bükkös

ga feladata a vágástér visszavételét követő felújítás, az erdészeti szaporítóanyag beszerzése, mesterséges és természetes újulat monitoringja, az ápolási munkálatok megszervezése. Az ő feladata általában a tisztításokkal véget ér.

Az erdővédelmi műszaki vezetőnek az erdőkárok, betegségek, kártevők, valamint leginkább az erdő vagyónvédelmének követése a feladata. Ezek a feladatkörök gyakran átfedik egymást, főleg a nagyobb erdészeteknél (20 000 ha fölött) ahol a fahasználati ágazatvezető kollégák általában ketten vannak, vagy olyan esetben, ha az erdészet sok magánszemély kis erdőbirtokát (< 5 ha) kezeli. Pl. 10 000 hektár oszlik 3 000 tulajdonos között.

Mindemellett az iroda személyzete is aktív részt vesz a jelölésekben, minden vágástípus esetében szükséges használnunk a saját kóddal ellátott bélyegző kalapácsokat, ami hatalmas terhet ró az erdészetek személyzetére. Egy átlagos, 15 000 ha-os erdészet esetében jelölési joggal 5-6 személy rendelkezik és a teljes fahasználatot (40-65 000 köbméter/év) nekünk kell terepen kijelölni, törvény szerint persze.

A kezelt területhez társul gyakran a kezelt terület vagy az erdészet normális fahasználatának 10-20%-át kitevő fás vegetáció valamilyen formáját tartalmazó mezőgazdasági terület, amelyen az eljárás szerint a gazda jelöltethet kérésre az erdészet személyzetével fát, saját használatra vagy kereskedés céljából. Ezt a fajta választékot csupán a SUMAL erdészeti információs rendszeren keresztül lehet hivatalos dokumentumokkal igazolni és szállíthatóvá tenni.

A terepi személyzet erdőgondnokságokba szerveződik, ezeknek a gondnokságoknak az élén felsőfokú vagy középfokú erdészeti végzettséggel rendelkező erdészeti szakszemélyzet áll. Az erdőgondnokság román megfelelője – és egyben, ami az erdélyi magyar köztudatba beépült – a *disztrikt*, ez a román erdőgazdálkodás francia mintájú megszervezésének bizonyítéka. Az erdőgondnok feladata a kerületvezető erdészek munkájának a leosztása, megszervezése, ugyanakkor az ágazati vezetők felé a jelentés, illetve a tervek és a terepi viszonyok összhangjának biztosítása.

Az erdőgondnok a kerületvezető erdészek felettése, a kerületvezető erdészek a kanton élén állnak, ez az elnevezés ugyancsak francia örökség. A kerületvezetők talán legnyomasztóbb feladata az erdei vagyónvédelem, nálunk csak őrzésnek nevezzük, ez rója rájuk a

legnagyobb felelősséget és anyagi terhet. Évenként két teljes ellenőrzést (*inspekció*) ír elő a szabályzat, mely során a művelési, fahasználati feladatok mellett a kerületvezetők főleg az erdővagyonról felelnek.

A jellemző erdészenkénti erdőkerület 400 és 1 500 hektár körüli, főleg a környező települések számától, közelségétől és szociális érzékenységtől függően.

Habár Kovászna megye erdős területe (171 ezer hektár) kisebb a szomszédos Hargita megye erdővel borított területeinél, amely mintegy 260 ezer hektárra rúg, az erdőborítottság arányaiban jobb Háromszéken, ahol 46%, míg Hargita megyében 39%, Maros megyében pedig 32%, 215 ezer hektár kiterjedésű erdőterülettel. Románia erdőborítottsága 27%, az optimális viszont 32% lenne. Hargita megyében hét magánerdészet

A hegyvidéki kaszálókon és a kisebb lefelő birtokokon, melyek kimaradtak a támogatási rendszerből, a lucfenyő hódít. A bükkre nem igazán jellemző a spontán erdőn kívüli terjeszkedés, okát boncolgatva talán a bükkmakk méretében keresendő a titok nyitja, mely a sűrű fűben nem jut le a termőtalajig és ily módon gyakran az állatok eledelévé válik, míg a lucfenyő magja a hóolvadásal együtt leér a talajszintig.

Rendeltetésüket tekintve az erdők két nagy csoportba tartoznak, ezek közül a véderdők 11 386 hektáron, a faanyagtermelést és védelmi célokat egyaránt szolgáló erdők 158 240 hektár területen fekszenek. Fafajta-megoszlás szerint a bükkösök a 71 200, a tölgy 17 400, az egyéb keménylombos (itt főként a gyertyán a fő fafaj) és a gyertyán rontott (sarj) erdők 12 000 hektáron képviseltetik magukat. A luc 51 700, a jegenyefenyő 10 907 hektárt

Felhagyott mezőgazdasági terület, amit visszabódít a luc – Kormos-tető

kb. 150 000 hektár erdőt kezel, míg Maros megye székelyfői részén két magánerdészet mintegy 19 000 hektárt.

Háromszék vagy a mai Kovászna megye területe az erdők megoszlásában a következőképpen alakul: a teljes erdős terület 171 423 hektárra rúg a 2015-ös, nemzeti statisztikai hivatal által bekért erdőgazdálkodást érintő adatok alapján. A 171 ezer hektár mellett mindenképp említést érdemel az a jelentős kiterjedésű terület, amelyet a felhagyott mezőgazdasági tevékenység nyomán visszahódít az erdő a természetes szukcesszió teljes kibontakozásával.

Ez főként a dombvidéki kaszálókra jellemző, ahol a gyertyán uralkodik el.

borít, az utóbbi (nálunk fehérfenyő) főként a megye keleti felében, a Háromszéki havasokban van jelen látványosan, ahol a felhagyott mezőgazdasági területeken spontán módon is terjeszkedik, nagyszerű karácsonyfákat kínálva a székely gazdáknak.

A fafajok megoszlását főképpen a domborzati tényezők alakították ki, ezek alapján az alsóbb régiókban a kocsánytalan tölgy és kocsánytalan tölgy-gyertyán elegyes erdők, valamint a bükk-kocsánytalan tölgy elegyes erdők a jellemzőbbek. Ezeknek az erdőknek a legnagyobb művelési kihívásai közé tartozik a sokszor szakszerűtlen

Tölgyújulat ápolás után, 2 méter magas gyertyan alatt – Kőpecbánya

gazdálkodás miatt a tölgy megfelelő arányának biztosítása a felújítások során.

A kocsánytalan tölgy akár 800 méterig is felhatol elegyfajként, de itt legnagyobb kihívója a felújítások során a bükk, mely jobban iparkodik. Ezek az elegyek inkább a megye nyugati, északnyugati részén jellemzőbbek, a Persányi-, de főleg a Baróti- és a Bodoki-hegységek nyugati-délnyugati lejtőin, ahol főként a mészkerülő tölgyes állományok a jellemzők.

A bükkösök kiterjedése a legnagyobb mind a megye nyugati és középső részén a hegyoldalakon, mind pedig a megye keleti és északkeleti részén, a háromszéki havasok alsóbb övezetén, valamint a Dél-Hargita nyúlványain. Egészségi állapotuk megfelelő, szerencsére a száradások nem jellemzőek bükköseinkre. Annál inkább jellemző, valószínűleg a klímaváltozás hozadékaként a lucosok elbükkösödése vagy a tiszta lucosok elegyedése.

Bükk lucegyes állományainkban a művelés és ápolás munkálatok fő feladata a kis számban jelen levő természetes luc újulat és a mesterségesen bevitt luc védelme a bükkal szemben, mert utóbbi jellemzően megfojtja nagy egyedszámával és élénkebb növekedésével. A bükkösöket a felsőbb régióban a mészkerülő bükkösök képviselik, egy érdekes csoport az úgynevezett Dák bükkerdők (*Symphyto fagion*), amelyeket a Kárpáti régióban a Natura 2000 rendszer besorolásnál egyre gyakrabban használnak a természetvédők szakemberei, mivel bükköseink nagy részét ebbe a kategóriába sorolják.

Itt érdemes kitérni a Natura 2000 rendszer kiterjedésére, amely igen jelentős Háromszéken. A megye északnyuga-

ti felén található a Magyarhermányi élőhelyvédelmi terület mintegy 13 ezer hektáron, a Vargyas-szoros 830 hektárnyi élőhelyvédelmi terület (SCI), a megye északkeleti felében a Csomád-Bálványos élőhelyvédelmi terület 6000 hektáron. A Rétyi nyír élőhelyvédelmi terület 2100 hektáron, több más kisebb méretű természet-megőrzési területtel. A madárvédelmi területek (SPA) kiterjedése sokkal nagyobb, a Bodok-Baróthegység 56 ezer hektárral a megye jelentős részén jelen van. Az élőhelyvédelmi területek (SCI) nagy részben erdőszűltek (70-80%) ez persze fordítva is számottevő, mivel az erdők területe gyakran esik a Natura 2000 rendszer alá.

A Natura 2000 hálózat kijelölése, majd a területek gondnokságának pályázhatósága sok magánerdészetnek adott arra lehetőséget, hogy Natura 2000 területek gondnokai legyenek.

Bükkösödő lucos – Sepsiszek

Ezek az erdészetek elkerülhetik azt a konfliktusos helyzetet, amikor egy civil szervezet gondnokságában levő természetmegőrzési területen erősen korlátozottak tevékenységükben. Ez egyébként egyelőre nem jellemző a térségre.

Ezekon a természetmegőrzési területeken az erdőgazdálkodóknak figyelmet kell fordítaniuk a kijelölt természeti értékek védelmére a környezetvédelmi hivatalok és a Natura 2000 területek gondnokainak közreműködésével, megszabott irányelvek mentén. Az eljárási rend szerint az erdőgazdálkodónak láttamoztatnia kell a természetmegőrzési terület gondnokával az erdőhasználatra szánt terület dokumentációját A Natura 2000 terület gondnoka felméri a lehetséges természetkárosító tevékenységeket és meggyőződik arról, hogy a vágásterek nem veszélyeztetnek védett élőhelyeket vagy populációkat. Itt főleg a nagyragadozók (medve, farkas, hiúz) életterének biztosítása és nyugalma a cél.

A térség Natura 2000 rendszerében véleményem szerint a legfontosabb cél az erdőgazdálkodási tevékenységek megszervezése lenne, oly módon, hogy az minimális mértékben zavarja meg azt az ökológiai egyensúlyt, amelyet a nagyragadozók jelenléte biztosít. Ezt csupán a tevékenységek szezonális koncentrációja teremtheti meg (egy völgyben csak egy szezonban legyenek munkálatok, majd következnie kell egy csendes időszaknak, hogy az állatok visszavonulhassanak ezekbe a zavarástól mentes övezetekbe).

Jelenleg ez teljesen másképp működik. A kettős gazdálkodási rendszer (magán és állami) és az átfedések jelen pillanatban ellehetetlenítik ezeket a törekvéseket. Ugyanilyen gondot okoz a szervezett és rendszeres kommunikáció

hiánya a különböző gazdálkodók (erdészetek) intézményi szintjén, legyen az állami szakszolgálat vagy magán-magán erdészet között.

Egyik fő célkitűzése a szakma képviselőinek mindenképp a közeledés és párbeszéd kialakítás kell, hogy legyen olyan szakmai szervezeteken keresztül, melyek keretet és egyben lehetőséget is adnak a szakmán belüli együttműködésre, de a közös fellépésre is a külső kihívásokkal szemben.

Ilyen szakmai szervezet lehet az Országos Erdészeti Egyesület Erdélyi Helyi Csoportja és az általa rendezett őszi szak-

A hét magánerdészetből hat magyar, a Bodzafordulói Erdészet román érdekelt-ség. Ezen a területen gyakorlatilag két erdőgazdálkodási rendszer osztozik, ami nem mindig vezet hatékony szakszolgálathoz, sem egészséges árversenyhez.

Az erdőgazdálkodás költségeinek optimális szint alá süllyesztése mindenképp a teljes térség erdőgazdálkodására kiható kedvezőtlen eredményeket hozott és hoz majd, amit a jövőben csak nagyon keserves erőfeszítések árán lehet helyrehozni.

A tehetséges és tettekre kész erdészeti szakszemélyzetet meg kell fizetni, kü-

nek és hatékony kommunikációs képességének köszönhetően. Az erdészeknek lehetőségük volt, hogy a környezetvédelem élharcosai legyenek, ha megfelelően kommunikálták volna tevékenységüket. Sajnos ilyen irányban nem tettek erőfeszítéseket, még a sokszor felkínált lehetőségeket sem használta ki az erdész-társadalom, Háromszéken, de Székelyföld többi részén is ritkán. Ezen mindenképp változtatni kell, hogy nagyobb társadalmi támogatásnak örvendjen közös ügyünk: az erdővel való hosszú távú és fenntartható gazdálkodás.

Marketing lehetőség rejlik az erdők fenntartható gazdálkodását garantáló FSC tanúsításban, melynek megfelelő kommunikálásával a sajtóban megnyerhetünk embereket, és ez a nemzetközi tanúsítvány kiemelheti erdőgazdálkodásunkat a Romániában általában az erdészetről alkotott negatív megítélés alól. Háromszéken eddig az állami tulajdonban levő erdők mellett egy magánerdészet rendelkezik FSC tanúsítvánnyal, egy másik esetben folyamatban van a tanúsításra való felkészítés és még két erdészet élhet hamarosan ezzel, amennyiben elfogadja a felkínált lehetőséget. A tanúsított magán-erdők Hargita megyében mintegy 80 000 hektárra rúgnak, itt a tanúsítást a Székelyföldi Erdőtulajdonosok és Erdőgazdálkodók Szövetsége (APAPET) vállalta fel.

A hatóság képviselőjében a brassói központú Közép Régió (Brassó, Kovászna, Hargita, Maros megyék) Erdőőr-ségének sepsiszentgyörgyi irodája végzi a szakszolgálatok és magánerdészetek felügyeletét. A számos átszervezésen átesett erdőfelügyelőségtől sokat vár a társadalom és a kormány, és pedig a sokat emlegetett romániai erdőirtások megfékezésére.

A szervezet feladatai között a fahasználat és erdőfelújítás végrehajtásának folyamatos ellenőrzése és monitoringja is szerepel, valamint a vagyoneellenőrzés, törvények és szakirányzók (normák) szerinti gazdálkodás biztosítása. Háromszéken kb. 24 000 hektár erdő jut egy erdőfelügyelőre, ezt valamikor maximum 12 000 hektárban határozták meg.

Az erdőtervezésben a magánerdészetek főleg az erre szakosodott és a minisztérium által engedélyezett erdőtervező cégekre támaszkodhatnak. A Háromszékhez közeli Brassóban van a legtöbb erdőtervezési cég, mivel valamikor itt működött az egyedüli erdészeti felsőoktatási intézmény. A magáncégek mellett az állami erdőtervezési hivatal is folytat erdőtervezési feladatokat, de főleg a megye állami erdőtulajdonán.

Sziklás begyoldal medve barlangokkal – Natura2000 Élőhelyvédelmi terület – Kormos-völgy, Bardoc község, Erdőfüle

konferencia, mely fórumot adhat a szakmai kihívások megvitatásának. Ugyanakkor jelentős szerepe van a Székelyföldi Erdőtulajdonosok és Erdőgazdálkodók Szövetségének (APAPET), amelynek tagerdészetei egyre aktívabban lépnek fel. A szövetség rendezvényei, ahol a székelyföldi magánerdészetek képviselik magukat, a baráti találkozók mellett közös stratégiák megfogalmazására, közös fellépésre is lehetőséget nyújtanak. A szövetség román erdőgazdálkodókkal kötött megállapodása a törvényhozásban való hatékonyabb részvételt is segíti. Mindkét fórum nyitott a jelenlegi nehézségek megoldásainak keresésére, ezért igen fontos lenne minél nagyobb arányú igénybevételük a szakemberek és magán-erdészetek részéről.

Kovászna megye területén gyakorlatilag hét magánerdészet és négy állami szakszolgálat létezik. Az állami szakszolgálat négy erdészetét a sepsiszentgyörgyi székhelyű erdészeti igazgatóság fogja össze.

lönben elvándorol a rendszerből és ez is hatványozottan fogja hátráltatni az eredményes és fenntartható erdőgazdálkodást. A jelenlegi erdőgazdálkodási rendszer teljes alárendelése a magántulajdonos anyagi érdekeinek a térség hosszú távú fejlesztését veszélyezteti. A szakemberek legfontosabb célkitűzése kell legyen ennek az anyagi érdekeknek a szakmai ellensúlyozása és az egészséges, egyenlő félként való együttműködés megszervezése a tulajdonos és az erdészeti szakszemélyzet között. Fontos, hogy a szakmaiság legyen az első és az erdő hármaskörének – környezeti (védelmi), gazdasági és közjóléti (társadalmi) – messzemenően egyenlőképpen érvényesüljön.

Itt térnék ki egy másik jelentős feladatra, amelynek megoldásán el kell kezdeni dolgozni. A mai fiatalok Székelyföld-szerte igen jelentős ellenszenvet táplálnak az erdész szakember iránt, rossz a megítélésünk a civil lakosság körében is, főleg a „zöld szervezetek” tevékenységé-

Növedékfokozó gyérites gyertyanelegyes-bükkösben

Háromszéken mintegy 24 950 hektár állami erdő van, ezeken a gazdálkodást a Sepsiszentgyörgyi Erdőgazgatóság (erdőgazdaság) alá rendelt négy állami erdészeti hivatal végzi. Ezek a következők: Bereck, Kommandó, Kovászna, Olasztelek. Ezek az állami erdők fele-fele arányban, tűlevelű (főleg luc) és lombhullató (főleg bükk) állnak. Az állami tulajdonú erdőkn kívül – melyen teljes gazdálkodást végeznek – az állami erdészeti hivataloknak lehetőségük van a magán tulajdonú erdőknek is szakszolgálatot nyújtani szerződés és a piacgazdaság elvei szerint. A sepsiszentgyörgyi erdészeti igazgatóság így mintegy 57 750 hektáryi területen végez erdőkezelést, ebből 24 950 hektáron erdőgazdálkodást állami tulajdonú erdőn, valamint szakszolgálatot 3105 hektár önkormányzati tulajdonú erdőben, valamint 30 101 hektár magántulajdonú erdőben.

Magántulajdon szerint a megye erdei a következőképpen oszlanak meg. Az önkormányzatok erdeinek területe 30 271 hektár, magánszemélyek és jogi személyek erdőtulajdona 116 201 hektár, ebben a kategóriában van jelen a háromszéki erdővagyon gerincét képező közbirtokossági erdőtulajdon. A magánerdészetek kivétel nélkül e köré az erdővagyon köré szerveződtek.

A közbirtokossági erdővagyon közösségi tulajdonforma, mely ősidők óta a helyi közösség fennmaradását szolgálta a természeti erőforrásokhoz való hozzáférés jegyében. Célja az őshonos közösségek erőforrásainak fenntartása a külső jövevények minél hatékonyabb kizárásával és a természeti erőforrás elidegeníthetlenségével a közösség jövőjének hosszú távú biztosítása. Ilyen okból kifolyólag a közbirtokosság vagyonából külső ember nem részesül-

het. Az erdő mint magántulajdon visszaszolgáltatása a 2000. évi 1-es számú földtörvény alapján történt.

A hat magyar magánerdészet (Barót, Bereck, Hatod, Kézdialmás, Kézdivásárhely, Zágon) kezelésében Háromszéken a következő tulajdonformák találhatók: összesen 101 040 hektár kezelt erdő, ebből közbirtokossági tulajdon 50 500 hektár (89 közbirtokosság), önkormányzati tulajdon 23 600 hektár (25 önkormányzat), a fennmaradó terület főleg magán-

Bükkös természetes újulat, bagyásfákkal

személyek tulajdona, de egyházak (helyi parókiák, lelkeszi hivatalok) és iskolák is rendelkeznek erdővagyonnal. Ezek a magánerdészetek a 141/1999. törvény magánerdészetek létrehozásáról szóló rendelkezései alapján jöhettek létre.

Háromszék területén a 171 000 hektár erdőből minden választékot összevetve mintegy 496 000 köbméter fát ter-

meltek ki: 77 ezret állami tulajdonú erdőből, 101 ezret önkormányzati erdőből, 317 ezret pedig magántulajdonban levő erdőből, az országos átlagára az 1 köbméter lábbon álló fának 2015-ben 115 lej (26 euró) volt.

A fajtajákat tekintve a teljes kitermelt mennyiség mintegy 42%-a fenyő (főként luc és jegenye), valamint 40%-a bükkfa, 8%-a keménylombos (főleg gyertyán), 5%-a tölgy.

A teljes famennyiség 49%-a főhasználatból származik, 28%-a gyéritésekből (törzskiválasztó és első növedékfokozó). Ezt a faanyagot 2440 hektáryi főhasználatból, ebből mintegy 2133 hektár felújítóvágásból (szálalás, fokozatos felújítóvágás és véghasználat) sikerült termelni. A gyéritéseket és tisztítóvágásokat 4621 hektáron végezték.

Erdőfelújítások, mesterséges első kivitelek 255 hektáron történtek, ezek mellé jön még mintegy 315 hektár természetes módon megújított erdőterület, 60-40 %-os megoszlási arányban lombhullató-tűlevelű.

Végül hadd fejezzem ki köszönetemet azoknak a kollégáknak, aki segítettek összegyűjteni a háromszéki erdőgazdálkodásról írt körképben szereplő számokat, adatokat. Segítségük nélkül nem jöhetett volna létre ez a teljesség

igénye nélkül készült beszámoló, melynek statisztikai megalapozása gyengébb, mint a több mint száz évvel ezelőtt az Erdészeti Lapokban megjelent összegző írás. *(Ld. az előző cikkanyagot – a szerk.)*

De ilyen a sors, akkor Magyar Királyság volt, ma meg valami teljesen más, és a különbség kézzel fogható. 🌲

Meghívó

az Országos Erdészeti Egyesület 1898. évi közgyűlésére

Az Országos Erdészeti Egyesület idei rendes közgyűlését folyó évi augusztus hó 25. és 26.-án Sepsi-Szt.-Györgyön és környékén fogja megtartani a következő napirenddel és tárgysorozattal.

Augusztus 24.-én szerdán megérkezés Sepsi-Szt.-Györgyre a délelőtt 10 óra 31 perczkor vagy délután 4 óra 34 perczkor Brassó felől jövő vonatokkal. Elszállásolás, este 8 óraker ismerkedés a központi szálló kerthelyiségében.

Augusztus 25.-én reggel 9 óraker a közgyűlés megnyitása a városháza dísztermében és a tanácskozássok megkezdése a következő tárgysorozat szerint:

1. Jelentés az egyesület működéséről a múlt évi közgyűlés óta.
2. Az igazgató-választmány jelentése az 1896. évi számadások megvizsgálása és az 1899. évi költségvetés megállapítása tárgyában.
3. Elnök és egy választmányi tag választása.
4. Jelentés a Deák Ferenci irodalmi Alapítvány kamataiból kiirt pályázatok eredményéről és javaslat az alapítvány 1899. évi kamatainak felhasználására nézve.
5. Emlékbeszéd gróf Tisza Lajos egyesületi elnök fölött. (Tartja: Vadas Jenő m. kir. erdőtanácsos, akadémiai tanár)
6. Háromszék vármegye erdőgazdasági viszonyainak ismertetése. (Előadó: Kócsy János m. kir. erdőmester)
7. A Háromszék vármegyében levő erdei iparvállalatok berendezésének és üzemének ismertetése. (Előadó : Sümegh Ignác m. kir. főerdész)
8. Indítványok az 1899. évi közgyűlés tanácskozási tárgyaira nézve.
9. Indítványok az egyesület céljainak előmozdítására általában. (Az ilyen indítványok a gyűlést megelőző napig az egyesület titkári hivatalához írásban bejelentendők.)

Délután 1 óraker közebed a Nagy József-féle kerthelyiségben. Ebéd után az árvaifú szeretetház, szővő- és szivargyár megtekintése.

Este 5 óra 30 perczkor indulás külön vonaton Kovásznára. Elszállásolás, 8 1/2 óraker közös vacsora az Ürmössy-féle vendéglőben.

Augusztus 26.-án reggel 7 óraker indulás Kovásznáról a gyulafalvi fűrésztelepekre. Megérkezés Commandóra 10 óraker; rövid villásreggeli után a közgyűlés folytatása és befejezése, 2 1/2 órától kezdve a fűrésztelepek, telítőgyár és egyéb látnivalók megtekintése, folytatólag kirándulás vasúton „Halomra” és esetleg „Karajos” felé.

Délután 3 óraker közös ebéd a commandói fűrésztelepen.

Este 6 óraker indulás vissza Kovásznára, 9 óraker vacsora az Ürmössy-féle vendéglőben.

Augusztus 27.-én kirándulások a jelentkezés szerint külön csoportokban. Elindulás reggel 9 óraker Kovásznáról külön vonattal a honnan a tagok egy része a jelentkezés szerint Bálványos és Tusnádfürdőre, másik része pedig Brassó és Predeálon át Sinajába tovább utazik.

Azok a tagok, a kik egyik kirándulásban sem kívánnak részt venni, S.-Szt.-Györgyről egyenesen hazautazhatnak.

Van szerencsém az egyesület tagjait, valamint az erdészeti ügyek iránt érdeklődőket tisztelettel felkérni, hogy ezen a közgyűlésünkön megjelenni és tanácskozásainkban részt venni szíveskedjenek.

Budapest, 1898. június hó 3.

Dr. Bedő Albert
s. k., alelnök.